

ธงคำตอบ

ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา

วิชา

ประมวลกฎหมายอาญา ๑

โดย

พันตำรวจเอก เมธา วาดีเจริญ

นิติศาสตร์มหาบัณฑิต เอกกฎหมายปกครอง

www.soutpaisallaw.com
www.facebook.com/splawbook
สูตรไพศาลแหล่งข้อสอบราชการทุกภาคส่วน

ธงคำตอบ

ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา

วิชา

ประมวลกฎหมายอาญา ๑

โดย

พันตำรวจเอก เมธา วาดีเจริญ
นิติศาสตร์มหาบัณฑิต เอกกฎหมายปกครอง

ธงคำตอบข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา วิชา ประมวลกฎหมายอาญา ๑

เมธา วาดีเจริญ

© สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 โดยสำนักพิมพ์สูตรไพศาล
ห้ามนำส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ไปลอกเลียนแบบ ทำสำเนา ถ่ายเอกสาร หรือนำไป
เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ต และเครือข่ายต่าง ๆ นอกจากจะได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร
เท่านั้น ชื่อผลิตภัณฑ์และเครื่องหมายต่างๆ ที่อ้างถึงเป็นของสำนักพิมพ์สูตรไพศาลเท่านั้น

คณะที่ปรึกษา นายวิสูตร ธนชัยวิวัฒน์

บรรณาธิการบริหาร พ.ต.อ.เมธา วาดีเจริญ

เพลง ทอง

ปีที่พิมพ์ พฤษภาคม 2557

จำนวน 1,000 เล่ม

หมายเลขบัญชี โอนแล้วโทรแจ้ง
“สูตรไพศาล โดยนายวิสูตร ธนชัยวิวัฒน์”

ธนาคาร	สาขา	ออมทรัพย์
กสิกรไทย	บางแค	053-2-13352-1
กรุงเทพ	บางแค	120-4-91552-2
กรุงไทย	บางแค	040-1-01272-7
กรุงศรีอยุธยา	เพชรเกษม 55	300-1-17888-8
ทหารไทย	พรานนก	019-2-44357-0
ไทยพาณิชย์	เพชรเกษม 69	112-2-04179-2
ธนาชาติ	The mall บางแค	012-2-03500-4

จัดพิมพ์และจัดจำหน่ายโดย

สำนักพิมพ์สูตรไพศาล

155 ถนนเพชรเกษม 63 ซอยวัดม่วง

แขวงหลักสอง เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160

โทรศัพท์ 0-2413-4349 แฟกซ์ 0-2455-5027

www.soutpaisallaw.com

ตัวแทนศูนย์กฎหมาย

จ่าย 60,000.- ได้ 100,000.-

จองก่อน เลือกทำมาก่อน!!!

สายด่วน

(ทุกวัน 07.00 - 20.00 น.)

086-6245450 เก่ง

090-9713169 เพ็ง

091-7715946 โอ

088-2891715 อรทัย

ข้อมูลบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

เมธา วาดีเจริญ, ธงคำตอบข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา

วิชา ประมวลกฎหมายอาญา ๑ — พิมพ์ครั้งที่ 1.—

กรุงเทพฯ: สูตรไพศาล, 2557, 176 หน้า

ISBN 978-616-325-056-8

สมัครสมาชิก 2 ปี เพียง 500.-

รับสิทธิพิเศษก่อนใคร โทรเลย!!!

คำนำ

เนื่องจากกฎหมายนั้นรัฐสภาเป็นผู้บัญญัติไม่สามารถที่จะกำหนดรายละเอียดให้รัดกุมชัดเจนได้ ทำให้ผู้ใช้กฎหมายตีความได้หลายอย่าง ศาลซึ่งเป็นผู้ใช้กฎหมายขององค์กรสุดท้ายจึงมีหน้าที่วินิจฉัย ตีความ วางมาตรการ เป็นแนวทางในการพิจารณาและมีความเห็นในทางคดีดังจะเห็นได้จากคำพิพากษาฎีกา เพราะการตีความของศาลนั้น มีน้ำหนักกว่าองค์กรอื่นๆ การตีความของศาลถือเป็นเด็ดขาด ผู้ดำเนินการจึงได้นำเอาข้อสอบของผู้ช่วยผู้พิพากษามาทำความเข้าใจ ตามตรงคำตอบ

อนึ่ง การจัดพิมพ์ครั้งนี้ ผู้รวบรวมได้ทำการแก้ไขปรับปรุงข้อสอบจริงให้ทันสมัยและพร้อมเป็นแนวทางการสอบ หากพบเห็นข้อผิดพลาดแล้วได้กรุณาโทรแจ้งผ่านสำนักพิมพ์สูตรไพศาลจะขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

พ.ต.อ. เมธา วาดีเจริญ

www.soutpaisallaw.com

โทร 0-2413-4349, 0-2454-1065

Fax. 0-2455-5027

บรรณาธิการ

แนวข้อสอบได้รวบรวมจากข้อสอบจริง เรียบเรียงคำตอบที่เป็นปัจจุบันตามกฎหมายใหม่ เป็นที่ทราบทั่วกันว่าผู้คงแก่เรียน ผู้หมั่นเพียรเพื่อบรรลุผลการสอบไล่ได้ มักเสียโอกาสที่มีได้มีเคยไม่คุ้นกับปัญหาข้อสอบและแนววิธีการตอบ ณ “ห้องสอบ” มิใช่ “ห้องเรียน” ที่ให้เวลาอย่างไม่เร่งรีบ ผู้เรียนเก่ง ผู้เรียนรู้ดี กับความสำเร็จแค่เอื้อม

พันตำรวจเอกเมธา วาดีเจริญ นักกฎหมาย-นักวิชาการที่มุ่งมั่นเปี่ยมประสิทธิภาพ มีผลงานวิชาการจำนวนมากดังรายการท้ายเล่มนี้เคยได้รับมอบจากต้นสังกัดให้ชี้แจงข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริงและข้อสรุปต่อคณะกรรมการระดับเหนือ ซึ่งท่านได้ให้ข้อสังเกตประกอบคำชี้แจงเป็นที่ประทับใจในวิสัยทัศน์อันกว้างไกลได้สาระเป็นอย่างดี

อนึ่ง แนวข้อสอบพร้อมคำตอบสำหรับตำแหน่งนี้และตำแหน่งอื่น ได้มีการจัดพิมพ์และจัดทำเป็นระบบเสียง MP 3 เชิญเลือกโทรสั่งเพื่อใช้ประโยชน์ดังรายการท้ายเล่มนี้

นายฐาน ธนชัยวัฒน์
ผู้ช่วยฝ่ายวิชาการสุตรไพศาล

มือถือ. 086-6245450

โทร. 02-413-4349

Fax. 02-455-5027

www.soutpaisallaw.com

สารบัญ

ลำดับ		หน้า
1	ข้อ 1 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68, 81, 289, 358	1
2	ข้อ 2 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 290, 339	9
3	ข้อ 3 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 84, 290, 294, 295	15
4	ข้อ 4 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59, 84, 161, 162, 265, 268	23
5	ข้อ 5 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59, 264, 268	33
6	ข้อ 6 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 339, 371	39
7	ข้อ 7 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 341, 350	43
8	ข้อ 8 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 140, 289	47
9	ข้อ 9 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 340, 345, 391	52
10	ข้อ 10 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 60, 63, 290, 334, 349, 357	56
11	ข้อ 11 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147, 210, 213, 253, 265	60
12	ข้อ 12 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147, 210, 213, 253, 265	67
13	ข้อ 13 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68, 69, 80, 288	71

สารบัญ

ลำดับ		หน้า
14	ข้อ 14 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 190, 289, 296, 358	74
15	ข้อ 15 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 90, 137, 157, 162, 177, 267	81
16	ข้อ 16 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86, 240, 244, 246, 248	85
17	ข้อ 17 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 137, 267	89
18	ข้อ 18 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 84, 265, 268	92
19	ข้อ 19 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 144, 149, 161, 162	99
20	ข้อ 20 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 337, 339	106
21	ข้อ 21 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 185, 187, 265, 350	110
22	ข้อ 22 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 84, 137, 175, 177, 180, 264, 267	114
23	ข้อ 23 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 204, 205	122
24	ข้อ 24 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352, 362	126

สารบัญ

ลำดับ		หน้า
25	ข้อ 25 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 80, 87, 88, 335, 339	129
26	ข้อ 26 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 210, 213, 290, 391	133
27	ข้อ 27 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 288	140
28	ข้อ 28 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 146, 337	143
29	ข้อ 29 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 352	145
30	ข้อ 30 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 188, 265, 268	148
31	ข้อ 31 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 283, 295, 318, 365	152
32	ข้อ 32 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157, 158, 161, 200	156

ข้อ 1 ข้อสอบผู้ช่วยผู้พิพากษา ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68, 81, 289, 358**คำถาม**

นายคำผูกกระบือไว้ที่คอกใต้ถุนบ้าน คนร้ายเคยเข้าไปลักเอากระบือไปแล้วครั้งหนึ่ง นายคำสืบทราบว่ามีคนร้าย และจะมาลักเอากระบือของนายคำอีกในตอนกลางคืน นายคำจึงนำเอาอาวุธปืนยาวบรรจุกระสุนพร้อมไปซุ่มดักคนร้ายอยู่ใกล้บริเวณคอกกระบือ สักครู่หนึ่งก็มองเห็นเงาตะคุ่มๆ คล้ายคนกำลังจะเข้าไปที่คอกกระบือ แต่ความจริงเงาตะคุ่มนั้นเป็นเงาต้นไม้ที่ถูกพัดไหว คล้ายเงาคน นายคำจึงยิงไปที่เงาไม้ซึ่งเข้าใจว่าเป็นคนร้าย และเป็นเวลาเดียวกับที่นายแดงขี่ม้ามาตามถนนหน้าบ้านกระสุนปืนไปถูกม้าของนายแดงเป็นเหตุให้ม้าตาย และนายแดงตกลงมาจากหลังม้าได้รับอันตรายสาหัส

ดังนี้ นายคำมีความผิดฐานใดหรือไม่

ธงคำตอบ

นายคำมีเจตนาแต่แรกแล้วว่า จะฆ่าคนร้ายซึ่งสืบทราบว่าเป็นคนร้าย เคยลักเอากระบือของนายคำไปแล้ว และจะลักเอากระบือของนายคำอีก เป็นการกระทำที่มุ่งต่อผล ซึ่งกฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดเมื่อเป้าหมายที่ยิงเป็นเงาไม้จึงเป็นการกระทำที่ไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างแน่แท้ เพราะเหตุแห่งวัตถุที่มุ่งหมายกระทำต่อ นายคำจึงมีความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นโดยได้ตรองไว้ก่อน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289(4), ประกอบมาตรา 81 และการกระทำของนายคำไม่เป็นการป้องกันตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 การที่กระสุนปืนไปถูกม้าของนายแดงตาย นายคำไม่มีเจตนาทำให้เสียทรัพย์ จึงไม่เป็นความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358 การที่นายแดงได้รับอันตรายสาหัสเป็นผลจากการกระทำของนายคำที่ยิงปืนไปที่เงาไม้โดยปราศจากความระมัดระวัง นายคำจึงมีความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้อันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300

เห็นด้วยกับชงคำตอบในข้อนี้ทุกประการโดยปราศจากข้อสงสัยและขอเสนอ
ข้อคิดเห็นในเรื่องนี้ต่อไป

นายคำมีเจตนาแต่แรกแล้วว่า จะฆ่า นายขาว ซึ่งสืบทราบว่าเป็นคนร้ายเคยลักเอา
กระป๋องของนายคำไปแล้ว และจะลักเอากระป๋องของนายคำอีก เป็นการกระทำที่มุ่งต่อผล ซึ่ง
กฎหมายบัญญัติว่าเป็นความผิดเมื่อเป่าหมายที่ยิงเป็นเงาไม้จึงเป็นการกระทำที่ไม่สามารถ
บรรลุผลได้อย่างแน่แท้เพราะเหตุแห่งวัตถุที่มุ่งหมายกระทำต่อนายคำจึงมีความผิดฐานพยายาม
ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289 (4) ประกอบมาตรา 81 ซึ่ง

มาตรา 289 บัญญัติว่า “ผู้ใด”

- (1) ฆ่าบุพการี
 - (2) ฆ่าเจ้าพนักงาน ซึ่งกระทำการตามหน้าที่ หรือเพราะเหตุที่จะกระทำหรือ
ได้กระทำการตามหน้าที่
 - (3) ฆ่าผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ในการที่เจ้าพนักงานนั้นกระทำตามหน้าที่หรือ
เพราะเหตุที่บุคคลนั้นจะช่วยหรือได้ช่วยเจ้าพนักงานดังกล่าวแล้ว
 - (4) ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน
 - (5) ฆ่าผู้อื่นโดยทรนินหรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย
 - (6) ฆ่าผู้อื่นเพื่อเตรียมการ หรือเพื่อความสะดวกในการที่จะกระทำความผิด
อย่างอื่น หรือ
 - (7) ฆ่าผู้อื่นเพื่อจะเอาหรือเอาไว้ซึ่งผลประโยชน์อันเกิดแต่การที่ตนได้กระทำ
ความผิดอื่น เพื่อปกปิดความผิดอื่นของตน หรือเพื่อหลีกเลี่ยงให้พ้นอาญาใน
ความผิดอื่นที่ตนได้กระทำไว้
- ต้องระวางโทษ.....

มาตรา 81 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำการโดยมุ่งต่อผลซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็น
ความผิด แต่การกระทำนั้น ไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างแน่แท้เพราะเหตุปัจจัยซึ่งใช้ในการ

กระทำหรือเหตุแห่งวัตถุที่มุ่งหมายกระทำต่อให้ถือว่าผู้นั้นพยายามกระทำความผิดแต่ให้ลงโทษไม่เกินครึ่งหนึ่งของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

ถ้าการกระทำความผิดกล่าวในวรรคแรกได้กระทำไปโดยความเชื่ออย่างมลาย ศาลจะไม่ลงโทษก็ได้”

ฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน หมายความว่า ผู้กระทำการฆ่า ได้ใช้เวลาไตร่ตรองและทบทวนถึงวิธีการ หรือเตรียมก่อนแล้วจึงฆ่า เช่น นาย ก. เดินสวนทางกับ นาย ข. โดย นาย ก. มองเห็น นาย ข. นึกถึงเรื่องที่เคยโกรธเคืองกันมาแล้วตัดสินใจว่าต้องฆ่า นาย ข. ให้สมแก่คนที่คิดไว้ แม้จะเป็นความผิดก็ตาม จึงเดินไปยัง นาย ข. แล้วใช้อาวุธทำร้าย นาย ข. ถึงแก่ความตายทันที เช่นนี้ เห็นได้ว่าก่อน นาย ก. จะฆ่า นาย ข. นั้น นาย ก. ได้ใช้เวลาไตร่ตรองและทบทวนถึงวิธีการ หรือเตรียมการก่อนแล้วจึงฆ่า ดังนี้ นาย ก. จึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ตามมาตรา 289 (4)

ถ้าผู้กระทำการฆ่า ไม่ได้คิดทบทวน หรือไตร่ตรองมาก่อน ผู้กระทำไม่มีความผิดตาม มาตรา 289 (4) เช่น นาย ก. กับ นาย ข. มีสาเหตุโกรธเคืองกันมาก่อน แต่ได้เลิกกันไปแล้ววันหนึ่งเผชิญไปพบกันในระหว่างทาง หรือในสถานที่แห่งใดแห่งหนึ่ง โดยบังเอิญ แล้วเกิดฆ่ากันขึ้นในขณะนั้น ดังนี้เห็นได้ชัดว่าไม่มีการคิดเตรียมการฆ่ามาก่อน ย่อมไม่เป็นการฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

การฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ไม่จำเป็นที่จะต้องมีการเคียดแค้นโกรธเคืองกันมาก่อน ถ้าเป็นการฆ่าโดยได้คิดทบทวน หรือไตร่ตรองมาก่อนฆ่าแล้ว ย่อมเป็นความผิดตาม มาตรา 289 (4) เช่น การรับจ้างเขามาฆ่าคน หรือใช้จ้างวานให้เขาฆ่าคน หรือเตรียมวางแผนการฆ่า หรือวิธีการฆ่ารวมตลอดจนการหาอาวุธที่จะฆ่าตามแผน หรือวิธีการนั้น ไม่ว่าจะใช้เวลาคิดทบทวน หรือไตร่ตรองวางแผนการ หรือวิธีการฆ่านั้นมากน้อยเพียงใด ย่อมอยู่ในความหมายของการฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน

การฆ่าโดยบันดาลโทสะ แม้จะเป็นการฆ่าด้วยความโกรธเคือง ก็ไม่มีความผิดฐานฆ่าคนโดยไตร่ตรองไว้ก่อน แต่เป็นการฆ่าในขณะบันดาลโทสะนั้น ถ้าเว้นระยะไปคนละเวลาแล้ว อาจเป็นความผิดฐานฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ก่อน เช่น นาย ก. เปิดประตูห้องนอนพบ นาย ข. กำลังกอดจูบกับภรรยาของตนอยู่ เกิดบันดาลโทสะ ใช้ปืนที่พกมายิง นาย ข. ตายในขณะนั้น นาย ก. ไม่มีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน เพราะนาย ก. ฆ่า นาย ข. ในขณะบันดาลโทสะไม่ได้ใช้เวลาไตร่ตรองแล้วทบทวนก่อนแล้วจึงฆ่า นาย ข. แต่ถ้านาย ก. เห็นเช่นนั้นแล้วไม่ได้ฆ่าในทันที เนื่องจาก นาย ข. ได้กระโดดจากห้องนอนหนีไป นาย ก. ตรึกตรองคิดทบทวนถึงผลได้ผลเสียแล้ว จึงตัดสินใจฆ่า นาย ข. โดยพกปืนไปยัง นาย ข. ตายในวันต่อมา นาย ก. ย่อมมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนตาม มาตรา 289 (4)

หลักเกณฑ์การพยายามกระทำความผิดที่ไม่สามารถเป็นไปได้ตามมาตรา 81

- (1) ผู้กระทำจะต้องมีเจตนากระทำความผิด ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
- (2) ผู้กระทำการจะให้เป็นบรรลุผลตามที่เจตนา เป็นการกระทำนั้นเตรียมการแล้วจึงถือว่าได้ลงมือกระทำแล้ว
- (3) การกระทำไปตลอดหรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผลตามที่เจตนา
- (4) การกระทำนั้นไม่สามารถบรรลุผลได้อย่างแน่แท้เพราะเหตุปัจจัยซึ่งได้กระทำหรือเหตุแห่งวัตถุที่มุ่งหมายกระทำต่อ

การกระทำของนายคำไม่เป็นการป้องกันตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 68 การที่กระสุนปืนไปถูกมือของนายแดงตาย นายคำไม่มีเจตนาทำให้เสียทรัพย์ จึงไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 358 ซึ่งมาตรา 358 และมาตรา 68 บัญญัติว่า

มาตรา 358 บัญญัติว่า “ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ ซึ่งทรัพย์ของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ผู้นั้นกระทำความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ต้องระวางโทษ”

มาตรา 68 บัญญัติว่า “ผู้ใดจำต้องกระทำการใดเพื่อป้องกันสิทธิของตนหรือของผู้อื่นให้พ้นภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย และเป็นภัยอันตรายที่ใกล้จะถึง ถ้าได้กระทำพอสมควรแก่เหตุการณ์กระทำการนั้นเป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้นั้นไม่มีความผิด”

การกระทำความผิดตามมาตรา 358 ผู้กระทำความผิดได้กระทำโดยรู้ว่าทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ทั้งที่รู้เช่นนั้นยังเจตนา กระทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ไร้ประโยชน์ เช่นนายแดงทอดแหจับปลาในนาของนายดำทำให้ต้นข้าวที่นายดำปลูกไว้ในนาเสียหาย เช่นนี้นายแดงเล็งเห็นผลว่าการทอดแหลงตรงที่ต้นข้าวแล้วทำให้ต้นข้าวของนายดำเสียหาย นายแดงมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

ถ้าการกระทำมิได้มีเจตนาทำให้ทรัพย์สินของผู้อื่น หรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย เสียหายย่อมไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ เช่น นายแดงลักเปิดนายดำแล้วเอาเปิดนั้นไปฆ่าแกงกิน นายแดงมีความผิดฐานลักทรัพย์ เพราะนายแดงไม่มีเจตนาเกลี้ยให้เจ้าทรัพย์เสียหาย เพราะการฆ่า จึงไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์

“ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย” หมายความว่า การทำให้เสียหาย ทำลาย ทำให้เสื่อมค่าหรือทำให้ ไร้ประโยชน์ ตามมาตรา 358 กำหนดไว้ จะต้องกระทำต่อทรัพย์สินของผู้อื่นหรือผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย

“ทรัพย์สินของผู้อื่น” หมายความว่า ไม่ใช่ทรัพย์สินของตนเองดังนั้นการทำให้ทรัพย์สินของตนเองเสียหายไม่ว่ากรณีใดๆ ย่อมไม่มีความผิดฐานทำให้เสียหาย เช่น ต้นพลูเป็นไม้ยืนต้นย่อมตกเป็นส่วนควบของเจ้าของที่ดิน การที่เจ้าของที่ดินตัดต้นพลูในที่ดินที่ให้เช่าไปจึงไม่มีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ เพราะเป็นการทำลายทรัพย์สินของตนเอง

“ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย” หมายความว่า ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1356 ถึงมาตรา 1366 ได้ความว่า กรรมสิทธิ์รวมกันไม่ว่าผู้ใดจะมีส่วนเป็นเจ้าของรวมในทรัพย์สินมากน้อยเพียงใด ตราบใดที่ยังไม่ได้แบ่งแยกออกจากกันเป็นส่วนหนึ่งของ

แต่ละคนแล้วทรัพย์สินนั้นอยู่ในสภาพว่า “ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย” เช่น ภริยาของนายแดงกับนายดำเป็นเจ้าของทรัพย์สินมรดกรวมกัน โดยยังไม่ได้แบ่งแยกกัน นายแดงบังอาจทำลายทรัพย์สินมรดกยังไม่ได้แบ่งนั้นเสีย เช่นนี้แม้ทรัพย์สินภริยาของนายแดงจะเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วยก็ตาม นายแดงก็ไม่มีอำนาจทำลายทรัพย์สินนั้น นายแดงมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน

ในกรณีที่ผู้อื่นเป็นเจ้าของรวมกันและทรัพย์สินนั้นอยู่ในความครอบครองของเจ้าของรวมคนอื่น หากเจ้าของรวมที่ไม่ได้ครอบครองทำให้เสียหายโดยเจตนาแล้ว อาจมีความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน

ผู้เสียหายในความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์สิน ไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินนั้น ผู้ครอบครองดูแลรักษาทรัพย์สินเหล่านั้นก็เป็นผู้เสียหายและมีอำนาจฟ้องคดีได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ 1284/2514)

หลักเกณฑ์การป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 68

- (1) ภัยอันตรายซึ่งเกิดจากการประทุษร้ายอันละเมิดต่อกฎหมาย
- (2) ภัยอันตรายนั้นใกล้จะถึง
- (3) ผู้กระทำได้จำเป็นต้องกระทำเพื่อป้องกันสิทธิของตนเองหรือของผู้อื่นให้พ้นภัยอันตรายอันละเมิดต่อกฎหมาย
- (4) การกระทำการป้องกันสิทธินั้นไม่เกินแก่เหตุ

หากผู้กระทำได้กระทำการป้องกันสิทธิของตนเองหรือของผู้อื่นได้กระทำเกินสมควรแก่เหตุหรือเกินกว่ากรณีแห่งความจำเป็น หรือเกินแก่กรณีแห่งการจำเป็นต้องกระทำเพื่อป้องกันศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้ แต่ถ้ามการกระทำนั้นเกิดขึ้นจากความตื่นเต้นความตกใจหรือความกลัว ศาลจะไม่ลงโทษผู้กระทำก็ได้ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 69

การที่นายแดงได้รับอันตรายสาหัสเป็นผลจากการกระทำของนายดำที่ยิงปืนไปที่เงาไม้โดยปราศจากความระมัดระวัง นายดำจึงมีความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 300 ซึ่ง

มาตรา 300 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำโดยประมาท และการกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ต้องระวางโทษ”

“การกระทำโดยประมาท” หมายความว่า การกระทำโดยไม่มีเจตนา กระทำอย่างสิ้นเชิงแต่เมื่อกระทำให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส เกิดขึ้นกฎหมายก็บัญญัติให้ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 300 การกระทำอย่างใดที่เรียกว่า “การกระทำโดยประมาท” นั้น ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 59 วรรคสาม บัญญัติว่า

“กระทำโดยประมาทได้แก่ การกระทำความผิดมิใช่โดยเจตนา แต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวัง ซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นนั้นได้แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่”

“เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส” หมายความว่า การกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ผู้กระทำความผิดมีความผิดตาม มาตรา 300 ถ้าการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ตนเองได้รับอันตรายสาหัส ย่อมไม่มีความผิดจะเป็นความผิดก็ต่อเมื่อการกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัสเท่านั้น

ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย มีหลักวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นจะเป็นความผิดได้คือ

(1) ถ้าการทำร้ายร่างกายโดยมีเจตนาฆ่าเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดมีความผิดตามมาตรา 288 และมาตรา 289 แล้วแต่กรณี

(2) ถ้าการทำร้ายร่างกายโดยไม่มีเจตนาฆ่า มีแต่เพียงทำร้ายร่างกายแต่การทำร้ายนั้นเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ผู้กระทำความผิดมีความผิดตาม มาตรา 290

(3) ถ้าการกระทำไม่มีเจตนาฆ่า ไม่มีเจตนาทำร้ายร่างกาย แต่มีการตายเกิดขึ้นจากการกระทำนั้น ผู้กระทำมีความผิดฐานทำให้ผู้อื่นตายโดยประมาทตามมาตรา 291

(4) ถ้าการชุลมุนต่อสู้กันระหว่างบุคคลตั้งแต่สามคนขึ้นไปเป็นเหตุให้คนตายโดยไม่ปรากฏว่า ผู้ใดเป็นผู้ทำให้ตาย ผู้ชุลมุนต่อสู้ทุกคนมีความผิดตาม มาตรา 294 ถ้าไม่ถึงแก่ความตายแต่ได้รับอันตรายสาหัสผู้ชุลมุนต่อสู้ทุกคนมีความผิดตาม มาตรา 299 แต่ถ้ารู้ว่าผู้ที่ร่วมในการชุลมุนผู้ใดเป็นผู้ทำให้ตาย ผู้นั้นมีความผิดตาม มาตรา 288 หรือ มาตรา 289 แล้วแต่กรณี ถ้าไม่ถึงแก่ความตาย แต่ได้รับอันตรายสาหัสก็เป็นความผิดตามมาตรา 297 ถ้าเพียงได้รับอันตรายไม่สาหัสก็เป็นความผิดตาม มาตรา 295

(5) ในกรณีทำร้ายร่างกายเป็นอันตรายแก่กายหรือจิตใจแต่ไม่ถึงตายหรือไม่ถึงได้รับอันตรายสาหัส ถ้าการกระทำโดยเจตนาผู้กระทำมีความผิดตาม มาตรา 295 หรือมาตรา 296 แล้วแต่กรณี

(6) ในกรณีการทำร้ายร่างกายผู้อื่นโดยเจตนาเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจนั้นไม่เป็นความผิดตาม มาตรา 295, 296 หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่นโดยเจตนาเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสนั้นไม่เป็นความผิดตาม มาตรา 297, 298 แต่การกระทำนั้นเป็นเหตุให้ผู้ถูกกระทำได้รับอันตรายสาหัสขึ้นโดยไม่เจตนา ผู้กระทำความผิดมีความผิดฐานกระทำไปโดยประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ตามมาตรา 300

แต่การกระทำโดยประมาทนั้น เป็นเพียงแต่ได้รับอันตรายต่อกายหรือจิตใจ ผู้กระทำความผิดมีความผิดตาม มาตรา 390